

Pracovná skupina pre priame platby

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 5. októbra 2022

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre priame platby

Predseda: Predseda Udo Hemmerling (DE).

Podrobný popis aktivity:

Aktuálny stav SPP a sekundárnej legislatívy, odchýlky od ustanovení pre DPEP 7 a 8

Aktuálne je schválených 9 strategických plánov (FR, PT, PL, DK, FI, IE, ES, AT, LU), ktoré sú uvedené na webe Komisie.

Začiatkom mesiaca Komisia zahájila 2 verejné konzultácie o sekundárnej legislatíve SPP:

- k delegovanému nariadeniu, ktorým sa mení a upravuje delegované nariadenie (EÚ) 2022/126 (aktualizácia podmienok pre trhové intervencie v strategických plánoch)
- k delegovanému nariadeniu, ktorým sa mení a upravuje delegované nariadenie (EÚ) 2022/127 (vyplácanie záloh na odvetvové intervencie v rámci SPP všetkým poľnohospodárskym odvetviam)

Sekretariát C-C prispel do oboch konzultácií, čoskoro sa očakáva vyhlásenie ďalšej verejnej konzultácie k delegovanému nariadeniu o zmenách strategických plánov.

Podľa informácií bude väčšina štátov uplatňovať výnimky pre DPEP 7 a 8 (DK a MT nebudú uplatňovať výnimku pre DPEP 7, DK, IE, MT a SK výnimku pre DPEP 8).

Predseda informoval, že DE minister poľnohospodárstva, ktorý bol sprvu proti výnimkám, po návšteve farmy svoj prístup prehodnotil. Zmenu jeho názoru veľmi kritizujú neziskové environmentálne organizácie.

Podmienenosť SPP (pravidlá a vykonávanie): prezentácia informačných listov o podmienenosti (Charlotte Sodeová, DG AGRI)

Zástupkyňa Komisie uviedla, že rámec pre štandardy DPEP v rámci novej SPP je stanovený Prílohou III nariadenia EÚ č. 2021/2115 – na základe tohto rámca si každý členský štát upraví štandard tak, aby zohľadňovali svoje špecifické podmienky. Ďalej stručne predstavila jednotlivé štandardy DPEP. (Celá prezentácia je priložená k zápisu v českom jazyku.)

DPEP 1 – Zachovanie trvalých trávnych porastov. Cieľom štandardu je riešenie problémov klimatickej zmeny (ukladanie a sekvestrácia uhlíka).

DPEP 2 – Ochrana mokradí a rašelinísk. Je to nový štandard, ktorého cieľom je ochrana pôd bohatých na uhlík.

DPEP 3 – Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde. Cieľom je zachovanie organickej zložky v pôde, ktorá zabraňuje priamemu uvoľňovaniu CO₂.

DPEP 4 – Zriadenie ochranných pásov pozdĺž vodných tokov s cieľom ochrany tokov riek. Nesmú sa na nich používať pesticídy ani hnojivá.

DPEP 5 – Obhospodarovanie pôdy spôsobom, ktorý znižuje riziko degradácie pôdy a erózie, vrátane zohľadnenia sklonu svahu. Tento štandard je úzko previazaný s DPEP 6, týka sa predovšetkým plôch ornej pôdy a trvalých kultúr.

DPEP 6 – Minimálny pokryv pôdy na zamedzenie vzniku holej pôdy v najcitlivejších obdobiach. V odôvodnených prípadoch môžu členské štáty v dotknutých regiónoch upraviť minimálne zóny.

DPEP 7 – Striedanie plodín na ornej pôde s cieľom zachovať potenciál pôdy. Na základe rozmanitosti poľnohospodárskych metód a agro-klimatických podmienok môžu členské štáty v dotknutých regiónoch povoliť iné postupy posilneného striedania plodín so strukovinami alebo diverzifikáciu plodín.

DPEP 8 – Minimálny podiel rozlohy poľnohospodárskej plochy vyhradenej na neproduktívne prvky alebo plochy s cieľom zlepšiť biologickú rozmanitosť na farmách. Pri tomto štandarde umožňuje Komisia na rok 2023 prijatie výnimky.

DPEP 9 – Zákaz premeny alebo orby trvalých trávnych porastov označených ako environmentálne citlivé oblasti s trvalými trávными porastmi v lokalitách siete Natura 2000. Cieľom je ochrana druhov a biotopov, pričom členské štáty majú vymedziť dotknuté oblasti.

Zástupkyňa Komisie na záver upozornila, že členské štáty môžu doplniť ďalšie dodatočné štandardy DPEP.

Diskusia:

Zástupkyňa Komisie sa odmietla vyjadriť ku konkrétnym prvkom týkajúcich sa jednotlivých národných špecifik, komentovala iba spoločný európsky rámec pravidiel. Ohľadom DPEP 4 (otázka od RO reprezentantky) uviedla, že ochranné pásy sa môžu započítať do neproduktívnych plôch, bude však závisieť od definície členského štátu, takisto musí ísť o pás na ornej pôde. K otázke RO reprezentantky o referenčnom roku na striedanie plodín v rámci DPEP 7 uviedla, že pokiaľ by na budúci rok nebola prijatá výnimka, štandardne by bol referenčným rokom rok 2022. Mnoho štátov však výnimku prijalo, takže bude závisieť od nich, ako následne štandard definujú. Pri DPEP 8 potvrdila, že plodiny viažuce dusík môžu byť zozbierané, podmienkou je však ich pestovanie bez použitia PPPs.

LT reprezentantka informovala, že zástupcovia farmárskych organizácií sa 3. 10. 2022 stretli s komisárom Wojciechowskim, aby prediskutovali niektoré konkrétne detaily strategického plánu. Nevyriešenou otázkou zostáva 3-metrový ochranný pás trávnych porastov pozdĺž melioračných priekop podľa DPEP 1 a väzba na DPEP 4.

Predseda júci na záver navrhol, aby konkrétne spôsoby nastavenia a vykonávania DPEP v jednotlivých štátoch boli prejednané počas budúceho rokovania pracovnej skupiny.

Čo sa týka DPEP 6, AT reprezentant informoval o potvrdení Komisie, že vykonávanie DPEP 6 sa nebude vyžadovať od 1. 1. 2023, ale až od jesene 2023, čo potvrdil aj NL reprezentant.

Príprava zasadnutia skupiny pre občiansky dialóg (CDG)

Skupina CDG bude zasadať 7. 10. 2022, stretnutie sa uskutoční online.

Informácie o revízii Zmluvy o fungovaní EÚ a zákone o obnove prírody

Sekretariát informoval, že počas zasadnutia výboru AGRI dňa 31. 8. 2022 predstavila europoslankyňa Eugenia Rodríguez Palopová (ES, GUE/NGL) návrh na zmenu Zmluvy o fungovaní EÚ, konkrétne zmenu cieľov SPP uvedených v článku 39. Termín na predkladanie pozmeňovacích návrhov je do 11. 10. 2022. Sekretariát kontaktoval členské organizácie so žiadosťou, aby urgovali svojich europoslancov a zabránili akýmkoľvek zmenám cieľov SPP.

Európska komisia navrhla právne záväzné ciele EÚ v oblasti obnovy prírody, ktoré majú prispieť k obnove významnej oblasti poškodených ekosystémov a ekosystémov bohatých na uhlík do roku 2030. Dosiahnuté majú byť prostredníctvom národných plánov na obnovu prírody, ktoré budú musieť členské štáty predložiť Komisii do 2 rokov od vstupu novej legislatívy do platnosti. Komisia plány posúdi, ich plné vykonávanie sa očakáva 2026/2027, pričom budú revidované každých 10 rokov až do roku 2050. Sekretariát upozornil, že Komisia predpokladá financovanie najmä prostredníctvom oboch pilierov SPP, C-C však požaduje financovanie prostredníctvom fondu oddeleného od rozpočtu SPP.

V Parlamente získali okrem DG ENVI kompetencie aj DG AGRI, PECH a REGI. Národné parlamenty členských štátov aktuálne prejednávajú kontrolu dodržiavania subsidiarity predloženého návrhu. SE výbory pre poľnohospodárstvo a životné prostredie už návrh Komisie odmietli na základe nedostatku plnej právomoci v oblasti lesníctva. Podobná situácia sa očakáva aj vo FI.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.